

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoE/40/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615206540
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6615206540.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. advokátom: JUDr. Martin Máčaj, Advokátska kancelária so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, proti povinnému: D. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XX, XXX XX S., na vymozenie pohľadávky v sume 928,76 € s úrokom z omeškania vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy 608,79 € od 27. 08. 2008 do zaplataenia a trovy konania, na odvolanie oprávneného zo dňa 26. 02. 2015 proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 9Er/790/2014-17 zo dňa 18. 02. 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pod sp. zn. EX 24961/2014 zamietol.

V dôvodoch rozhodnutia súd uviedol: „Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.08.2014 požiadal súdny exekútor o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie o vymozenie príslušenstva pohľadávky. Prílohou žiadosti je návrh oprávneného na vykonanie exekúcie a exekučný titul - Rozhodcovský rozsudok, sp. zn. SR 00244/09 zo dňa 11.05.2009, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., IČO: 35 822 761 na základe Zmluvy o úvere č. 6560706 zo dňa 01.02.2008, uzatvorenej medzi oprávneným a povinným, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru. Uvedené Všeobecné podmienky poskytnutia úveru v bode 17 ustanovili, že všetky spory medzi zmluvnými stranami budú riešené alternatívne pred vyššie uvedeným rozhodcovským súdom, ktorý vydal exekučný titul alebo pred všeobecným súdom v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, v závislosti od toho, kde žalujúca strana podá návrh.

Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník v ustanovení § 52. V zmysle tohto ustanovenia v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Na posúdenie okolností, či sa jedná o tzv. spotrebiteľský úver, nie je rozhodujúce, akou formou sa spotrebiteľský úver poskytuje, ale dôležitá je kauza, t.j. že sa jedná o poskytnutie peňažných prostriedkov v prospech spotrebiteľa za odplatu. ňou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Z povahy zmluvných strán (podnikateľ vs. fyzická osoba nepodnikateľ), predmetu podnikateľskej činnosti oprávneného a v konečnom dôsledku aj z obsahu tejto zmluvy je zrejmé, že ide o spotrebiteľskú zmluvu a teda o vzťah medzi spotrebiteľom na jednej strane a dodávateľom na strane druhej v zmysle § 52 a nasl. OZ.

V slovenskom právnom poriadku vyplýva slovenským súdom povinnosť dodržiavať komunitárne právo z článku 144 ods. 1 Ústavy SR, na základe ktorého sú sudcovia pri rozhodovaní viazaní aj medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2, t. j. Zmluvou o Európskej únii, Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva, ale aj ostatnými prameňmi primárneho práva Európskej únie.

Význam ochrany spotrebiteľov viedol zákonodarcu Spoločenstva okrem iného k tomu, že v článku 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288, ďalej len "smernica") stanovil, aby nekalé podmienky uvedené v zmluve uzavretej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom "neboli záväzné pre spotrebiteľa". Ide o kogentné ustanovenie, ktoré s ohľadom na nerovné postavenie jednej zo zmluvných strán smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú (spotrebiteľská) zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť.

Podľa článku 3 ods. 1 smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Príloha smernice obsahuje indikatívny zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé. Medzi nimi sa bod 1 písm. q) tejto prílohy týka podmienok, ktorých cieľom alebo účinkom je "neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane".

V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora (ďalej ESD) "povaha a význam verejného záujmu, z ktorého vychádza ochrana, ktorú smernica zaisťuje spotrebiteľom, teda odôvodňujú to, že vnútroštátny súd je povinný posudzovať ex offo nekalú povahu zmluvnej podmienky, a tým vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom. Systém ochrany zavedený smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístupiu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudok z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C 240/98 až C 244/98, Zb. s. I 4941). Ochrana, ktorú smernica priznáva spotrebiteľom, sa tak vzťahuje aj na prípady, v ktorých sa spotrebiteľ, ktorý s predajcom alebo dodávateľom uzavrel zmluvu obsahujúcu nekalú podmienku, zdrží namietania nekalej povahy tejto podmienky z dôvodu, že buď o svojich právach nevie, alebo preto, že je odradený od ich uplatňovania z dôvodov nákladov, ktoré by malo za následok súdne konanie (rozsudok Cofidis, C 473/00, Zb. s. I 10875)".

Vychádzajúc z vyššie uvedených ustanovení smernica je priamo vykonateľným prameňom komunitárneho práva aj v dôsledku nedostatočnej alebo neúplnej transpozície do právneho poriadku Slovenskej republiky (viď ustanovenia Občianskeho zákonníka v § 52 a nasl. v čase uzatvorenia úverovej zmluvy medzi účastníkmi konania s prihliadnutím na súčasný stav upravený v zmysle judikatúry ESD). Exekučný súd je preto povinný aplikovať jej ustanovenia na prebiehajúce exekučné konanie ex offo zohľadňujúc ich prioritu pred vnútroštátnou úpravou spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku, resp. zákone o spotrebiteľských úveroch.

Európsky súdny dvor v rozsudku Océano Grupo Editorial (citovaný už vyššie) judikoval, že "podmienka, ktorá deleguje právomoci vzhľadom na všetky vyvstávajúce spory na súd v územnej jurisdikcii, kde má predajca alebo dodávateľ svoje hlavné obchodné sídlo, zaväzuje spotrebiteľa podrobiť sa výhradne jurisdikcii súdu, ktorý môže byť ďaleko od miesta jeho trvalého bydliska. To mu sťažuje predložiť obhajovací spis súdu. V prípade sporov s obmedzenými finančnými čiastkami by náklady spojené s

obhajovacím spisom spotrebiteľa mohli byť prekážkou a spôsobiť mu právnu nápravu alebo ochranu. Takáto podmienka preto spadá do kategórie podmienok, ktoré majú cieľ alebo účinok vylúčiť alebo zabrániť právu spotrebiteľa začať právne konanie - kategória z písmena q) bodu 1 Prílohy ku Smernici. Na druhej strane táto podmienka uľahčuje predajcovi alebo dodávateľovi pripraviť sa na proces a robí mu to menej obtiažnym.

Rozhodcovská doložka v zmluve o úver nie je dojednaná individuálne, čo zjavne vyplýva z jej zaradenia do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru ako súčasť formulárovej zmluvy o úvere. Spôsob akým bola rozhodcovská doložka koncipovaná formálne napĺňa podmienku uvedenú v citovanom písm. q) bodu 1 Prílohy ku smernici v tom význame, že rozhodcovské konanie nebolo dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov zo zmluvy. Vychádzajúc však z povahy samotnej zmluvy o úvere (viď aj ustanovenie § 53 ods. 9 OZ v súčasnom znení) je však zrejmé, že subjektom, ktorý bude mať v konečnom dôsledku právo voľby medzi rozhodcovským alebo civilným súdom bude takmer vždy veriteľ, nakoľko miera jeho práv voči druhej zmluvnej strane v súvislosti s mierou povinností dlžníka, zabezpečuje takmer úplnú dominanciu v tomto zmluvnom vzťahu a minimalizuje dôvody na podanie žaloby zo strany dlžníka. Vychádzajúc z uvedených ustanovení je zrejmé, že veriteľ od počiatku sledoval takýmto koncipovaním rozhodcovskej doložky to, aby v prípade vzniku sporov zo zmluvy boli tieto vždy riešené na súde, ktorý sa nachádza v mieste jeho sídla, za účelom minimalizácie jeho nákladov a reálneho sťaženia uplatnenie práv spotrebiteľa. Takto koncipovanou rozhodcovskou doložkou teda napriek jej formálnemu zneniu reálne dochádza k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami a to samozrejme v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ v takejto situácii vzhľadom na značnú vzdialenosť miesta konania ako aj na svoje majetkové a zárobné pomery nemá možnosť relevantne sa proti návrhu zo strany veriteľa brániť, resp. sa zúčastniť konania či už pred rozhodcovským súdom alebo v občianskosúdnom konaní. V konečnom dôsledku k takémuto závažnému narušeniu rovnováhy v rozpore s úmyslom vyjadreným v smernici dochádza už aj samotnou skutočnosťou, že spotrebiteľovi nie je zo zákona daná možnosť v prípade podania žaloby voči nemu na rozhodcovskom súde (nachádzajúcom sa okrem toho v značnej vzdialenosti od bydliska odporcu), domáhať sa možnosti uskutočniť konanie na súde v mieste jeho bydliska ako je to prirodzené v občianskom súdnom konaní. Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy, obsahom ktorej je aj takáto doložka, reálne vopred vzdáva práva na účinnú procesnú obranu (či už z nevedomosti alebo nemožnosti vplývať na obsah zmluvy), čo je v demokratickom zriadení a v podmienkach právneho štátu neprijateľným javom.

Na základe vyššie uvedených skutočností mal súd v zmysle výkladu smernice v rozsudku Océano Grupo Editorial za to, že rozhodcovská doložka v zmluve o úvere bola v čase jej uzatvárania neprijateľnou podmienkou a ako taká bola už od počiatku neplatnou v zmysle § 53 ods. 4 OZ účinného v čase uzatvárania zmluvy. Rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom bol exekučný titul, sa teda uskutočnilo bez riadneho zmocnenie zo strany zmluvných strán a rozhodcovský rozsudok vydaný v takomto konaní nemôže byť riadny exekučným titulom na vykonanie exekúcie. Podľa judikatúry ESD je povinnosťou členských štátov a ich orgánov zabezpečiť, aby nekalé podmienky v zmluvách nezaväzovali spotrebiteľov a prihliadajúc ex officio k ich neplatnosti dosiahnuť odradzujúci účinok prispievajúci k ukončeniu ich používania zo strany predajcov alebo dodávateľov. V dôsledku toho súd považoval exekučný titul za materiálne nevykonateľný a absenciu tejto jeho vlastnosti za neodstrániteľnú prekážku brániacu vo vykonaní exekúcie. Na základe toho súd v zmysle § 44 ods. 2 EP žiadosť súdneho exekútora zamietol“.

Proti uzneseniu odvolanie podal oprávnený. Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Súdu vytykal nesprávne právne posúdenie veci podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f) OSP. Odvolateľ má za to, že exekučný súd prekročil rámce svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril zákon č. 233/1995 Z. z. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. a § 45 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z.

Súd v prejednávanej veci okrem ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. aplikoval aj ust. § 45 zák. č. 244/2002 Z. z. Ide o nesprávnu aplikáciu právneho predpisu na správne zistený skutkový stav.

Odvolateľ zastáva názor, že v rámci preskúmvania exekučného titulu po materiálnej stránke nemôže exekučný súd skúmať samotné rozhodcovské konanie, nakoľko samotné ustanovenie, o ktoré sa opiera súd v napadnutom uznesení, ustanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie, zaväzuje k niečomu nedovolenému. V rámci exekučného konania súd nemôže zaujať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu.

V prípade, ak súd na zistený skutkový stav veci aplikoval ust. § 45 ods. 2 spôsobom právneho posúdenia správnosti výroku rozhodcovského súdu, ukrátil tým strany exekučného konania práv, ktoré im priznáva zákon o rozhodcovskom konaní alebo Občiansky súdny poriadok, a to hlavne právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Strana exekučného konania sa takto môže vyjadriť k zisteniam exekučného súdu až v odvolaní podanom proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Civilné konanie je však konaním dvojinštančným a postupom súdu v napadnutej veci došlo k pozbaveniu účastníka konania jeho základných práv a ot práva na prejednanie veci. Súd v tomto prípade rozhodoval o otázke, ktorá je kvalitatívne náročnejšia ako otázky, ktoré sa riešia v exekučnom konaní bez toho, aby mu na to Exekučný poriadok poskytol legislatívny rámec. Postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ust. § 45 zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov (podľa ust. § 40 cit. právneho predpisu) exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní.

Odvolateľ ďalej zastáva stanovisko, že konajúci súd pri posudzovaní predložených dôkazov neúplne zistil skutkový stav veci, keďže namieťa skutočnosť, že zmluvnými stranami nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva (rozhodcovská doložka). Oprávnený s povinným uzatvára rozhodcovskú zmluvu podľa § 3 a nasl. zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, formou samostatného právneho úkonu a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval a tak zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu.

V zmysle čl. 2 zmluvy je následne daná právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s., rozhodnúť spor medzi zmluvnými stranami, pričom Stály rozhodcovský súd zriadený Slovenská rozhodcovská, a. s., postupuje v súlade so zákonom č. 244/2002 Z. z.

Na základe uvedeného exekučný titul bol vydaný oprávneným orgánom v konaní vedenom v zmysle už spomínaného osobitného právneho predpisu a to zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Zmluvné strany sa v zmysle čl. 2 ods. 2 druhá veta dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu po rozhodnutí akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku zmluvy, vrátane sporu o platnosť, výklad, alebo zrušenie zmluvy o úvere, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku rozhodcovskej zmluvy t. j. povinnému nebola odňatá možnosť obrátiť sa v prípade akýchkoľvek sporných otázok v spojení so zmluvou o úvere na všeobecný súd.

Vo veci námietky konajúceho súdu ohľadom znemožnenia voľby spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu pred štátnym súdom v súvislosti s ust. § 53 ods. 4 písm. r) zák. č. 40/1964 Zb., v zmysle ktorého sa za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, poukazuje odvolateľ na odôvodnenie zákonodarcov, v zmysle ktorého je cieľom tejto správy umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. V danej veci teda konajúci súd konal nad rámec zákonných ustanovení.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a uznesenie okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP ako vo výroku vecne správne.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 OSP).

Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa a k odvolacím dôvodom oprávneného naviac odvolací súd dodáva.

Je typické, že oprávnený napriek množstvu rozhodnutí súdov v totožných veciach, kde oprávnený bol účastníkom konania, opätovne podáva odvolania s rovnakými argumentmi, už mnohokrát zodpovedanými. Treba mať za to, že takéto podania sú šikanózne a nie je štandardné, aby sa odvolací súd nimi opätovne zaoberal.

Pre celú vec je charakteristické, že oprávnený ponúka vlastný výklad zákona, ktorý by mu umožňoval dosiahnuť prospech zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá svojimi nekalými podmienkami umožňovala „nehorázne“ profitovať na dlžníkovi, pričom dlžník, ktorý určite jej dosah nepochopil. Veď žiadny účastník

by neuzatváral zmluvu, ktorá by ho zaväzovala na ročný úrok 91,25 %. Takýto úrok totiž ďaleko presahuje ešte aj pomenovanie toho, čo sa nazýva „úrokom úžerníckym“.

V odvolaní oprávnený argumentuje výkladom vnútroštátneho práva. Oprávnený však úplne opomína európske právo, na ktoré poukazuje súd prvého stupňa a ktoré je nadriadené vnútroštátnemu právu.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.